

Reeds gestelde vragen over coronatoegangscontrole

Vanuit verschillende gremia zijn ons al diverse vragen gesteld en opmerkingen aangereikt. In dit stuk hebben wij deze beantwoord en becommentarieerd naar de kennis die wij op dit moment hebben.

Arie Barendregt
Expert Financiën Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
5 november 2021

1. Mag extra inzet van boa's wel of niet worden gedeclareerd? Casus in deze: een gemeente wil de boa's extra gaan inzetten voor het goede gesprek. Ze controleren wel, maar gaan ook in gesprek met de horeca om te kijken hoe ze de horeca kunnen helpen met het inregelen van de controle van het CTB (CoronaToegangsBewijs).

Voor vergoeding komen de kosten in aanmerking die samenhangen met de ondersteuning bij of nabij voorzieningen die op grond van die Tijdelijke regeling verplicht zijn om de coronatoegangsbewijzen te controleren en, onder omstandigheden, de toegang te ontzeggen. De bijdrage vergoedt kosten voor de inzet van werknemers en arbeidskrachten die coronatoegangsbewijzen controleren **of de controle van coronatoegangsbewijzen bevorderen en vergemakkelijken**. Te denken valt aan de inzet van gastheren, -vrouwen of beveiligers die de toepassing van artikel 6.30 van de Tijdelijke regeling ondersteunen in concrete gevallen (*compliance assistance*).

Zie **geel** gemarkeerd, die kosten komen in aanmerking voor vergoeding. Ga er van uit dat het om extra kosten gaat voor inzet. Het standaard dienstverband valt hier niet onder.

2. Het is mij niet helemaal duidelijk. Ik lees dat de gemeente niet zelf iets mag aanschaffen om aan de ondernemers te geven?

Voor zover wij hebben begrepen kan dat wel. Zolang maar onderbouwd kan worden dat het specifiek voor de toegangscontrole is.

3. En als de gemeente de subsidie rechtstreeks doorstort naar een ondernemer, dan dient de ondernemer facturen te overleggen voor de verantwoording in de gemeentelijke sisa bijlage bij de jaarrekening? En dan lijkt mij de factuurbedragen exclusief btw te verantwoorden daar de ondernemers de btw kunnen verrekenen.

T.a.v. de SiSa: ja, want zowel de gemeente als de accountant moeten kunnen vaststellen dat de gemaakte en gedeclareerde kosten rechtmatig zijn.

De BTW zal door de ondernemer in rekening gebracht moeten worden, zeker als deze het gaat verrekenen op zijn aangifte. Uiteindelijk moet de BTW drukken op de eindgebruiker (in dit geval wij als subsidieverstrekker. Dat is overigens geen probleem, want die kunnen we declareren bij het ministerie.

4. Wat houdt de regeling precies in?

Voor vergoeding komen de kosten in aanmerking die samenhangen met de ondersteuning bij of nabij voorzieningen die op grond van die Tijdelijke regeling verplicht zijn om de coronatoegangsbewijzen te controleren en, onder omstandigheden, de toegang te ontzeggen. De bijdrage vergoedt kosten voor de inzet van werknemers en arbeidskrachten die coronatoegangsbewijzen controleren of de controle van coronatoegangsbewijzen bevorderen en vergemakkelijken. Te denken valt aan de inzet van gastheren, -vrouwen of beveiligers die de toepassing van artikel 6.30 van de Tijdelijke regeling ondersteunen in concrete gevallen (*compliance assistance*).

5. Welke voorwaarden hangen daaraan?

Zie toelichting bij declaratieformulier en brieven van Ministerie J&V.

6. Over welke periode gaat het?
Enkel kosten voor activiteiten die plaatsvinden in de periode van 22 september 2021 tot en met 31 december 2021 komen voor vergoeding in aanmerking.
7. Hoe weten we dat het geld ook daadwerkelijk gebruikt wordt voor inzet van mens en materiaal?
Door als gemeente in ieder geval steekproefsgewijs te controleren op de uitvoering en de daarbij geconstateerde inzet van personeel en materieel vaststellen en vastleggen.
8. Hoe zorgen we in grove lijnen voor een plafond (niet op de euro nauwkeurig). Maximeren van de bijdrage?!
Het algemene plafond is datgene wat de gemeenten maximaal krijgen uitgekeerd volgens de verdeelsleutel. Hoe de gemeenten maxima stellen naar te subsidiëren ondernemers is aan de gemeenten zelf.
9. Waarom neemt de veiligheidsregio niet de regie op de uitvoering van deze regeling zodat er niet per gemeente verschillen ontstaan in de uitvoering van deze regeling?
Elke gemeente kent haar eigen problematiek en omvang, waardoor verschillen bij de uitvoering zeker gaan voorkomen en ook niet te vermijden zijn. Daarnaast bestaan binnen de gemeenten waarschijnlijk zelf ideeën over hoe de handhaving vorm moet krijgen. Om dit centraal te regelen vergt te veel voorbereidingstijd voor de VR. De gemeenten kunnen hierin zelfstandig sneller schakelen.
10. Is het een mogelijkheid dat de aanvragen bij de veiligheidsregio worden ingediend? Zij krijgen immers ook het geld.
Nee, de gemeenten dienen dit te verzorgen. Het geld komt uiteindelijk bij de gemeenten terecht. Daarnaast kunnen de gemeenten zelf beter beoordelen dat wat aangevraagd wordt, ook noodzakelijk is.
11. De verantwoording van de uitgaven worden uiteindelijk verantwoord via het SiSa-systeem. In de brief van het ministerie staat de verantwoording loopt via 'het door u bekende Sisa-systeem', dus ik er van uit dat de veiligheidsregio deze verantwoording verzorgt.
Wij hebben een vraag hierover uitgezet bij de projectorganisatie en PostbusIBI. Hier hebben wij nog geen antwoord op gekregen. Waar we voorsnog van uit gaan is dat wij de gemeenten als mede-overheden moeten zien, zodat de gemeenten voor hun aandeel de SiSa moeten invullen en de VR weer overall het totaal van alle gemeenten moet verantwoorden. We hopen dat de verdere richtlijnen over 2021 (verwachten we eind november) meer duidelijkheid gaan verschaffen.
12. De veiligheidsregio ontvangt een bedrag van € 1,7 miljoen. Wat gaan zij met dit bedrag doen? Wordt dit doorbetaald aan de gemeenten of moeten gemeenten de bijdragen aan de horeca 'voorschieten' en (periodiek) declareren bij de veiligheidsregio?
Dit wordt doorbetaald aan de gemeenten op basis van declaraties. Er worden geen voorschotten verstrekt. Dit wordt procedureel uitgewerkt. Stukken worden toegestuurd op korte termijn.
13. Indien de gemeenten bedragen 'voorschieten' moeten de gemeenten op het einde van het jaar een vordering opnemen op de balans. Maar hoe zeker is dat wij dit bedrag dan ook (volledig) gaan ontvangen?
Dit is zeker, maar wel tot aan het maximum bedrag zoals bepaald op basis van de verdeelsleutel. En uiteraard afhankelijk van hoe de accountant van de gemeente "reageert" (controle op SiSa).
14. Wanneer de gemeenten LD en HHW de bedragen betalen zal er een beschrijving moeten komen op welke wijze de gemeenten de onderliggende stukken gaan aanbieden aan de Veiligheidsregio.
Die gaat er in ieder geval komen.

15. Het bedrag wat toekomt aan de gemeenten LD+HHW moeten niet toegevoegd worden aan de reserve van het coronasteunfonds. Mede in verband met de SiSa-verantwoording moeten wij dit strikt gescheiden houden.
Eens. Dit is een aparte subsidie.
16. Waar wordt bij de beoordeling op gecontroleerd of bedragen rechtmatig besteed zijn.
Dat is aan de accountant van de gemeente. Advies is om hier overleg over te voeren met de eigen controlerend accountant.
17. Hoe gaat de financiële afhandeling plaatsvinden?
Hiervoor wordt een instructie en een declaratieformulier gemaakt.
18. Mogen de gelden ook worden ingezet voor het extra inzetten van de boa's?
Zie antwoord op vraag 1, dus ja.
19. Dienen de gemeenten bijvoorbeeld zelf beveiligers of boa's te regelen voor de horeca of kunnen horecaondernemers die ook zelf regelen en de factuur indienen? (i.v.m. fraude)
Beiden kan. De gemeenten kunnen daar zelfstandig afspraken over maken met ondernemers.
20. Mogen de gemeenten bovenstaande vragen (17 t/m 19) zelf bepalen of doet de VR dit?
Zie antwoorden.
21. Hoe zit het met de verantwoording van de declaraties?
Wordt separaat toegelicht, er komt een declaratieformulier.
22. Mogen de gelden ingezet worden voor extra beveiliging / gastheren / gastvrouwen?
Zie antwoord op vraag 1, dus ja.
23. Maar zijn er ook afspraken gemaakt over waar dit geld aan kan worden uitgegeven en hoe de verantwoording loopt? Immers de VR is eindverantwoordelijk lijkt mij.
Er komt een instructie en declaratieformulier.
24. Gemeenten hebben verschillende ideeën. Inzet van eigen BOA's, beveiligers die ingezet worden bij de horeca, QR checkpoints, inhuren van beveiligers door gemeenten voor de inzet op evenementen?
Zie antwoord op vraag 1.
25. De kaders die zijn meegegeven vanuit de minister zijn echter niet altijd even duidelijk. De horecasector houdt inmiddels zijn hand al op. Want zij hebben juist de gastheren/vrouwen en beveiligers ingezet voor de CTB check. Maar betreft dit wel de uitgaven door "derden" zoals genoemd door de minister? Of gaat het slechts over arbeidskrachten die zijn ingehuurd door de VR of de gemeenten?
Zie antwoord op vraag 1.
26. We voorzien ook problemen bij het eerlijk verdelen van de gelden. Het is immers bedoeld ter ondersteuning van alle sectoren waarbij CTB gecheckt wordt. Dus niet alleen de horeca, maar ook evenementen, kunst en cultuur en ook de sportverenigingen (kantines). In deze tijden moet een verdeelsleutel gevonden worden waarbij al deze belanghebbenden op een eerlijke wijze aanspraak kunnen maken op ondersteuning.
Dat klopt, maar dat is dus wel aan de gemeenten om te bepalen. Daar speelt de VR geen rol in.
27. Door de korte doorlooptijd van 22 september tot en met 31 december 2021 hebben gemeenten niet veel tijd om over dit soort zaken na te denken. Immers het geld moet snel uitgegeven worden. De ondernemers hebben nu de ondersteuning nodig. En dan hebben we het nog niet over de enorme administratie die hierbij komt kijken.
Dat laatste is een juiste constatering. De administratie zal gevoerd moeten worden binnen de richtlijnen van de SiSa.

28. Hoe voorkomen we dat het geld straks ten onrechte wordt uitgekeerd door gemeenten, waarbij de verantwoording vervolgens niet de goedkeuring van het ministerie krijgt en waarbij de VR dus weer het geld moet terugvloeien naar het Rijk?
Eigen controle door de gemeenten. Zie ook vraag 16.
29. Hoe streng gaan ze met de verantwoording om bij het ministerie?
Geen idee. Gezien eerdere ervaringen bestaat wel een zekere coulance, maar ervaringen uit het verleden bieden geen spijkerharde garanties.
30. En zijn de VR en de gemeenten zich bewust van het mogelijk weer terug moeten betalen?
De VR in ieder geval wel. Ik kan niet spreken voor alle gemeenten.
31. Ook horen we van gemeenten dat ze helemaal niet de behoefte hebben om het geld uit te geven. Juist vanwege het onzekere karakter van de regeling. Wat gebeurt er vervolgens met dit geld?
Dit moet besloten worden door DB en/of AB. Mogelijkheid is wel om gemeenten met hogere kosten dan de toebedeelde bijdrage vanuit deze overschotten te financieren.
32. Heeft de Veiligheidsregio inmiddels meer kaders meegekregen vanuit de minister voor de besteding van deze gelden?
Nee.
33. Kan er vanuit de VR meegedacht worden over hoe gemeenten dit geld het meest efficiënt kunnen besteden?
Dat zou gevraagd moeten worden aan de afdeling Risico & Crisisbeheersing.
34. Hoe zit dat nu precies met de verantwoordelijkheid van de VR voor besteding van het geld en vervolgens de verantwoording daarvan?
Dit is een SiSa-aangelegenheid. De eindverantwoordelijkheid is door de Minister van J&V bij de veiligheidsregio's neergelegd. Zij worden als hoofdontvanger en doorverstrekker van de subsidie gezien en de gemeenten als mede-overheden. Die krijgen binnen de SiSa daardoor een eigen verantwoordelijkheid qua verantwoording.
35. Zijn er soortgelijke geluiden te horen van VR's en gemeenten?
Ja.